

ních barvách s lidovými motivy. Ale pozoruhodná je tím, kam se většina smrtelníků nepodívá: svou druhou stranou. Do kamene vinaři tesají jména těch, kteří opustili jejich řady. Zatím tam jsou dva křížky, tradice je opravdu čerstvá.

Za vínem přes celnici

A právě u této cesty je možné se setkat s další pozoruhodností: celnicí se značkou a nápisem CLO ZOLL. Prezident kravihorské republiky hlásí, že tudy musejí projít všichni, kdo chtějí okusit místní vína přímo ve zdejších sklepech. Celnice není jen u jediné silnice, ale u všech cest, které vedou ke Kraví hoře. V jedné části

FOTO: JOSEF ALBRECHT

stojí dokonce na křižovatce, v místě, které otcové kravihorské republiky označili jako rozcestí cest vedoucích do místních sklepů a do zahraničí. Když se návštěvník vzpomene z celnice, překvapí ho další věc. Hned na začátku vesnice stojí na silných železných trubkách letadlo. Jen tak, z něčeho nic. Na trupu má velký nápis Bořetice a na ocase znak. V Bořeticích se umějí pěkně rozmáchnout, až jim z toho narostla křídla. ●

JOSEF ALBRECHT

V seriálu *Malí a střední vinaři* představí IN magazín počátkem příštího roku podrobněji bořetické rodinné vinařství Jedlička & Novák.

Bořetice jsou poblíž Břeclavi

TIP NA VÝLET

JANA STRÁSKÉHO

Bořetice leží na řičce Trkmance severně od Břeclavi, na železniční trati. Obcí nevede žádná turistická značená cesta a na nejbližší – modrou – je třeba dojít 3 km do nedalekých Vrbic.

Z Bořetic se vydáme po silnici na východ do vršku do vinařské obce Vrbice (3), která je dominantou širokého okolí. U novorománského kostela sv. Jiří narazíme na modrou značku a dáme se po ní vlevo. Po ní dojdeme do další vinařské obce Kobylí (5,5) s kostelem sv. Jiří, postaveným v 17. století. Poblíž nádraží přejdeme říčku Trkmanku a za hospodářskými budovami vstoupíme na delší dobu do lesa. Členitý les ukrývá čtyři přírodní (botanické) rezervace Zásmoníky, Hrádek, Velký Kuntířov a Nosperk, nacházející se po obou stranách značené lesní cesty. Na okraji lesa opět vstoupíme na silnici a dojdeme po ní až na dohled k Horním Bojanovicům (12,5). Pokud bychom zašli do tohoto rodiště malíře Podpálaví Antonína Vojtky, najdeme zde kromě kostela sv. Vavřince novější kaple sv. Rocha u kostela a sv. Floriána ve vsi. Značená cesta však obec obchází otevřenou krajinou do dalšího lesního komplexu přes nevýrazný vrchol Přední kout (410 m) a pak okrajem lesa s výhledy kolem chráněné lípy na silnici a rozcestí Pod

majákem (18). Zde se dáme vpravo lesní cestou do Diváků (20,5). Trojkřídlý jednopatrový barokní zámek z 18. století, který dnes slouží školským účelům, byl původně postaven jako rezidence brněnských jezuitů. Dominantou přilehlého parku je 27 m vysoký platan javorolistý. V parku je kaple z 19. století s hrobkou hraběte z Frieberku. Z téhož věku je i historiko-romantický kostel Nanebevzetí P. Marie. V Divákách působili spisovatelé bratři Mrštikové. Zde vznikla velká část jejich díla, zejména

Maryša a Rok na vsi. Na obecním úřadu (dřívější škole) je pamětní deska s portréty Aloise a Viléma. V domku, kde bydleli (čp. 57) byl zřízen Památník bratří Mrštiků (přístupný celoročně po dohodě na obecním úřadě). Na hřbitově je hrob Viléma Mrštíka s dřevěným křížem z roku 1925. Těm, kteří budou pokračovat, doporučujeme další úsek červené značky, která vede po silnici k místu, kde lze vpravo přes můstek odbočit přes říčku Harasku na okraj lesa. Střídať lesem i otevřenou krajinou

po lesních a lesních cestami v závěru kolem vinných sklepů dojdeme do Klobouků (27). Obec patřila premonstrátskému klášteru v Brně až do jeho zrušení v roce 1784. Na místě původní turze vybudovali premonstráti renesanční zámek, který byl později barokně a klasicistně přestavěn, dnes městský úřad a muzeum. Pamětní deska připomíná pobyty T. G. Masaryka za jeho studentských a docentských let. V jádru raně barokní kostel sv. Vavřince má cenné interiéry. Nad městem je kaple sv. Barbory. Kolem městečka bývalo šest větrných mlýnů, na místě posledního byl instalován funkční dřevěný větrný mlýn přenesený sem z Pacetluk na Kroměřížsku. Zde putování končí.

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů

MAPA: © KARTOGRAFIE PRAHA

TRASA: 1. Bořetice – po silnici bez značky: 2. Vrbice (3) – modrá 2025: 3. Kobylí, žst. (5,5) – 4. Horní Bojanovice, rozc. (12,5) – 5. Pod majákem (18) – červená 0522: 6. Diváky (20,5) – 7. Klobouky (27)

MAPY: Pavlovské vrchy a dolní Podolí, 1:50 000, edice KČT č. 88

Okolí Brna Slavkovské bojiště a Žďánický les, 1:50 000, edice KČT č. 87

Okolí Brna-jih, Pálava, 1:100 000, edice Kartografie č. 28